

Preporuke za uključivanje društvenih inovacija kao horizontalne teme u operativne programe ERDF-a

ERDF

Na temelju regulacija Europske komisije za ERDF¹, ERDF posebno uključuje reference na **društvene inovacije i društveno poduzetništvo u članku 5, Investicijski prioriteti:**

1. jačanje istraživanja, tehnološki razvoj i inovacije:
 - (b) promoviranje poslovnog investiranja u istraživanje i inovacije, razvoja proizvoda i usluga, transfera tehnologija, društvenih inovacija i javnih službi, poticanja potražnje, promoviranje umrežavanja, klastera i inovacija kroz pametnu specijalizaciju;
 9. promoviranje društvene inkluzije i borba protiv siromaštva;
 - c) potpora društvenom poduzetništvu.

Preporuke za svaki TO:

TO1: Tematski cilj 1 za jačanje istraživanja, tehnološkog razvoja i inovacije, može uključiti slijedeće investicijske prioritete (b): „promoviranje poslovnog investiranja u istraživanje i inovacije, razvoja proizvoda i usluga, transfera tehnologija, društvenih inovacija i javnih službi, poticanja potražnje, promoviranje umrežavanja, klastera i inovacija kroz pametnu specijalizaciju“

TO2: Pod tematskim ciljem (2) jačanje pristupa, korištenja i poboljšanje kvalitete ICT-a, (c) „jačanje ICT aplikacija za e-vladu, e-učenje, e-inkluziju i e-zdravstvo“ može uključivati suradnju i korisnički vođene inicijative, korištenje metoda društvenih inovacija

TO3: Potpora malom i srednjem poduzetništvu također se može primijeniti u društvenom poduzetništvu: **tematski cilj (3)** na temu jačanja konkurentnosti malog i srednjeg poduzetništva spominje investicijske prioritete (a) promicanje poduzetništva, posebice kroz olakšavanje ekonomskog iskorištavanja novih ideja i poticanju stvaranja novih tvrtki i (b) razvoj novih poslovnih modela za malo i srednje poduzetništvo, a posebice za internacionalizaciju

TO 4: Tematski cilj (4) pružanje potpore prelasku na ekonomiju smanjene emisije ugljika u svim sektorima uz primjenu društvenih inovacija:

- (a) primicanje proizvodnje i distribucije obnovljivih izvora energije;
- (c) potpora energetskej učinkovitosti i korištenju obnovljive energije u javnoj infrastrukturi i stambenom sektoru;
- (e) promicanje strategija za smanjenje emisije ugljika u urbanim područjima;
- (6) zaštita okoliša i promicanje učinkovitosti resursa;
- (c) zaštita, promicanje i razvoj kulturne baštine;
- (d) zaštita bioraznolikosti, tla i promocija usluga ekosustava, uključujući NATURA 2000 i zelene infrastrukture;
- (e) radnje za poboljšanje urbanog okoliša, uključujući regeneraciju *brownfield* područja i smanjenje zagađenja zraka.

¹ REGULATION OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL on specific provisions concerning the European Regional Development Fund and the Investment for growth and jobs goal and repealing Regulation (EC) No 1080/2006 {SEC(2011) 1138 final}

TO8: U tematskom cilju (8) promovira se zapošljavanje i podrška pokretnosti radne snage, moguća podrška za razvoj poslovnih inkubatora i potpora investicijske podrške za samozapošljavanje i stvaranje poslovanja može biti vrlo relevantno za društvene inovacije i start-up tvrtke. Isti cilj omogućava inicijative lokalnog razvoja i pomoć za strukture koje stvaraju nove poslove, gdje su takve radnje su izvan djelokruga ESF Regulative.

TO 9: Osim potpore društvenom poduzetništvu, tematski cilj (9) na temu promoviranja društvene inkluzije obuhvaća

- (a) investicije u zdravstvo i socijalnu infrastrukturu koja pridonosi nacionalnom, regionalnom i lokalnom razvoju, smanjenju nejednakosti u statusu zdravstva i tranzicije od institucionalne prema usluga temeljenih na zajednici;
- (b) potpora fizičkoj i ekonomskoj obnovi zapostavljenih urbanih i ruralnih zajednica.

TO 10: Tematski cilj (10) investira u edukaciju, vještine i cjeloživotno učenje kroz razvoj edukacije i obrazovne infrastrukture i primjenu društvenih inovacija. Vrlo je bitno to što ERDF podupire ove investicijske prioritete u suradnji sa investicijama ESF-a.

TO 11: Tematski cilj (11) za osnaženje institucionalnih kapaciteta i učinkovitu javnu upravu i javnih usluga vezanih uz implementaciju ERDF-a, u suradnji s potporom ESF-a snaženju institucionalnih kapaciteta i učinkovite javne uprave, može koristiti **participativne metode, dizajn, uključenost građana** i slično.

Kohezijska politika

Glavna uloga društvenih inovacija kroz implementaciju kohezijskih politika manifestira se u eksplicitnom zahtjevu za izvještavanjem o napretku akcija iz polja društvenih inovacija (CPR članak 101 (3) h). Ova odredba zahtijeva da države članice nadopune godišnja izvješća 2017 i 2019 o provedbi svojih operativnih programa specifičnim informacijama o aktivnostima u području socijalne inovacije.

— — —

Preporuke za uključivanje društvenih inovacija kao horizontalne teme Operativnih programa ESF-a i ERDF-a

Europski socijalni fond

U skladu s **člankom 9** Regulacije Europske komisije o ESF-u², kao i različitim politikama i strategijama Europske komisije vezanim uz društvene inovacije, ESF treba promicati društvene inovacije kao **horizontalnu temu** unutar **svih** investicijskih prioriteta **zapošljavanja, edukacije, društvene uključenosti i jačanje administrativnih kapaciteta** koji ulaze u Tematske ciljeve 8, 9 i 10 (investicijski prioritete prema operativnim programima).

² Proposal for a REGULATION OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL on the European Social Fund and repealing Council Regulation (EC) No 1081/2006, {SEC(2011) 1130 final} - d care.

Članak 9

Društvene inovacije

1. ESF će promovirati društvene inovacije u područjima koja su u okviru ESF-a, kao što je definirano u članku 3 ovih regulacija, a posebno s ciljem testiranja i multipliciranja inovativnih rješenja za društvene potrebe
2. Zemlje članice trebaju identificirati teme za društvenu inovaciju, koje su u skladu s njihovim specifičnim potrebama i operativnim programima.
3. Komisija treba olakšati jačanje kapaciteta za društvene inovacije, posebno kroz potporu zajedničkom učenju, stvaranju mreža i desiminaciji dobrih praksi i metodologija.

Potporna društvenim inovacijama je presudna za izradu politika koje bolje odgovaraju društvenim promjenama i potiču inovativna društvena poduzeća, kao i druga **hibridna rješenja** vezana uz društveno poslovanje. S tim u vidu, ESF bi trebao **identificirati, testirati, evaluirati i multiplicirati inovativna rješenja i prakse**, kako bi se pomoglo korisnicima u efikasnijoj reformi tržišta rada, zapošljavanja i drugih društvenih politika.

Vrste potpore

- **Financijska pomoć** za društvene prototipe i pilot projekte, evaluaciju i dimenzioniranje projekata (grantova)
- Aktivnosti **jačanja kapaciteta** (istraživanje, metodološki razvoj, analize, aktivnosti treninga uključujući mreže eksperata, profesionalne zajednice, digitalne platforme)
- **Podizanje svijesti** (konferencije, radionice, izvješća, razmjenu dobrih praksi, komunikacija)

Korisnici

- Nevladine organizacije
- Neprofitne organizacije
- Javne ustanove
- Privatne institucije, privatne tvrtke
- Lokalna i područna samouprava
- Lokalne i regionalne razvojne agencija
- Zadruge
- Međunarodne (međuvladine) organizacije

Organizacije civilnog društva koje su aktivne na nekoliko nivoa mogu imati važnu ulogu u postizanju ciljeva Programa, kroz sudjelovanje u procesu stvaranja politika i doprinosu izgradnji **jačanju kapaciteta i podizanju svijesti** o društvenim inovacijama.

ESF treba podupirati akcije kako bi ubrzao uvođenje društvenih inovacija u politikama koje potpadaju pod **javne, privatne i druge sektore**, imajući u vidu ulogu lokalnih i regionalnih vlasti. Također bi trebao djelovati kao **katalizator tranzicijskog partnerstva** i umerežavanja između **aktera javnog, privatnog i trećeg sektora**, te ih podupirati kako bi se uključili u dizajniranje i primjenu novih pristupa rješavanju društvenih potreba i izazova.

Dodatne preporuke: Kako bi se podupiralo stvaranje i implementacija društvenih inovacija te ostvarenje većih rezultata, rata sufinanciranja trebala bi se povećati za 10 posto za svaki od operativnih programa u kojima je društvena inovacija uključena kao horizontalna os.